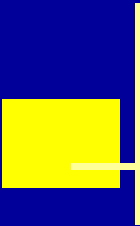

Podrška reformi zdravstvene zaštite i postizanju održivog finasiranja

Doc.dr sc. Gordana Tešanović

UVOD

**Narodna Skupština Republike Srpske 1996.
godine:**

**STRATEGIJA REFORME I RAZVOJA
ZDRAVSTVENOG SISTEMA U REPUBLICI
SRPSKOJ**

Vlada RS 1997. godine:

**STRATEŠKI PLAN ZA REFORMU I
REKONSTRUKCIJU ZDRAVSTVENOG SISTEMA
U RS 1997.- 2000. godine (Ministarstvo
zdravlja i socijalne zaštite; SZO)**

Strateški plan za reformu i rekonstrukciju zdravstvenog sistema RS 1997-2000. godine

- I Predašnje stanje
- II Organizacija zdravstvenog sistema u RS
- III Finansiranje zdravstva i zdravstveno osiguranje
- IV Primarna zdravstvena zaštita**
- V Sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita
- VI Rehabilitacija
- VII Javno zdravstvo i Zavodi za zdravstvenu zaštitu
- VIII Informacioni sistemi u zdravstvenoj zaštiti
- IX Farmaceutski sektor
- X Medicinska edukacija**

JZU “Dom zdravlja”, u Banjoj Luci

- Pruža zdravstvene usluge za 250.000 stanovnika
- Najveći Dom zdravlja u RS (Bi H)
- Ukupno zaposlenih: 832, od čega medicinskog osoblja 615
- Odnos medicinskog i nemedicinskog kadra:
74 % : 26 %

JZU “Dom zdravlja”, u Banjoj Luci

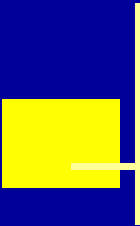
■ Struktura medicinskog kadra:

- doktori medicine 42,
- doktori medicine-specijalisti 113,
- doktori medicine na specijalizaciji 45,
- doktori stomatologije 18,
- doktori stomatologije-specijalisti 9,
- doktori stomatologije na specijalizaciji 11,
- viša medicinska škola 48,
- srednja medicinska škola 329

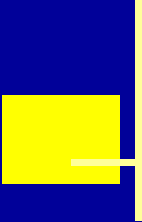
JZU “Dom zdravlja”, u Banjoj Luci

- **Lokaliteti: grad 16**
ruralne regije 13
- **Referalna ustanova za PZZ u RS**
- **Nastavna baza MF za predmet Porodična medicina**

PROJEKAT OSNOVNOG ZDRAVSTVA

- Kredit za specifična ulaganja (1999. god.)
- Posuđivač: Bosna i Hercegovina
 - Odgovorne organizacije:
 - Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
 - Ministarstvo zdravlja Federacije BiH
- Ciljevi:
 - uspostaviti sistem primarne zdravstvene zaštite (PZZ) na osnovu isplativih (cost-effective) intervencija
 - smanjiti izgubljenu produktivnost, nesposobnost ili prevremenu smrt izazvane preventibilnim oboljenjima
 - poboljšati kapacitete za menadžment u zdravstvu na lokalnom i državnom nivou

PROJEKAT OSNOVNOG ZDRAVSTVA

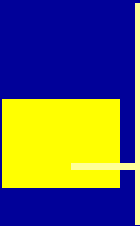
Komponente projekta

- I. Primarna zdravstvena zaštita
- II. Javno zdravstvo i suzbijanje bolesti
- III. Akreditacija i osiguranje kvaliteta u zdravstvu
- IV. Upravljanje projektom

Komponenta I: Primarna zdravstvena zaštita

Podkomponente:

1. Razvoj porodične medicine
2. Infrastruktura i oprema
3. Obuka o upravljanju i stvaranje kapaciteta
4. Upravljanje i stimulacija učinka

I PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Razvoj porodične medicine

Četiri područja Republike Srpske: implementacija
modela porodične medicine

- Banja Luka
- Doboj
- Laktaši
- Čelinac

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

**Ugovor o finansiranju implementacije modela
porodične medicine u Gradu Banja Luka**

Zaključen i potpisan 05.06.2002. godine između:

- Jedinice za koordinaciju projekata Svjetske banke u zdravstvu RS (Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS)
- JZU “Dom zdravlja” u Banjoj Luci

Direktor: dr Gordan Jelić

Generalni direktor: dr Goran Turjačanin

**Ministar zdravlja i socijalne zaštite RS: Dr sc Milorad
Balaban**

Gradonačelnik Banja Luke: Dragoljub Davidović

Ugovor o finansiranju implementacije modela porodične medicine u Gradu Banja Luka

ČLAN 3.

Obaveze PCU - finansijska sredstva za:

- 1. Građevinske radove za potrebe Edukativnog centra porodične medicine u Platonovoj ulici (stara lokacija)**
- 2. Nabavku i postavljanje kancelarijske, kompjuterske, video i medicinske opreme za Edukativni centar u Platonovoj ulici (sala za predavanje i kompjuterska sala), kao i za 8 timova porodične medicine u Platonovoj ulici i Vrbanci**
- 3. Nabavku i postavljanje medicinske, kompjuterske i kancelarijske opreme za 20 timova porodične medicine**
- 4. Teoretsku i praktičnu obuku iz porodične medicine**
- 5. Obuku iz menadžmenta**

Ugovor o finansiranju implementacije modela porodične medicine u Gradu Banja Luka

ČLAN 4. i 5.

Obaveze JZU “Dom zdravlja” u Banjoj Luci:

- 1. Obezbijediti prostor i osoblje za timove porodične medicine**
- 2. Predložiti i od Osnivača dobiti izmjenjenu i dopunjenu Odluku o osnivanju (izvršiti odgovarajuću pre-registraciju Ustanove)**
- 3. Izmjeniti Statut (djelatnost zasnovana na modelu porodične medicine)**
- 4. Usvojiti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta prilagođen standardima porodične medicine**

Implementacioni plan za uspostavljanje modela porodične medicine u Domu zdravlja u Banjoj Luci

Posebni Aneks Ugovora, kojim su definisani rokovi i nosioci iz pojedinačnih obaveza iz članova 3. i 5.

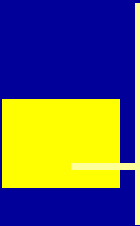
1. Utvrđivanje početnog stanja
2. Formiranje lokalnog implementacionog tima
3. Medijska kampanja
4. Formiranje timova porodične medicine
5. Edukacije iz porodične medicine
6. Registracija porodica i izbor porodičnog doktora
7. Uvođenje zakazivanja pregleda
8. Ugovaranje usluga
9. Informacioni sistem timova porodične medicine
10. Reorganizacija Doma zdravlja
11. Kurs iz menadžmenta promjena

Implementacioni plan (tačka 2.)

Formiranje lokalnog implementacionog tima

Ministar zdravlja i socijalne zaštite RS
imenovao je tim 05.07.2002. godine:

1. Dr Čedo Aleksić, vođa grupe, Jedinica za koordinaciju projekata u zdravstvu RS
2. Dr Goran Turjačanin, Dom zdravlja Banja Luka
3. Dr. sci med. Gordana Tešanović, Dom zdravlja Banja Luka
4. Dr Amela Lolić, Dom zdravlja Banja Luka
5. Ljiljana Radovanović, Grad Banja Luka
6. Čedo Raković, FZO RS – Filijala Banja Luka

PCU : ispunjene obaveze (član 3. Ugovora)

Svi projektovani građevinski radovi su završeni, obavljen je tehnički prijem i objekti su predati Domu zdravlja na upotrebu.

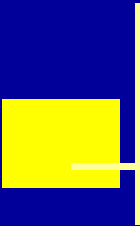
Planirana medicinska i druga oprema je nabavljena, izvršen je komisijski prijem u prisustvu dobavljača i predata je Domu zdravlja na upotrebu.

Jedinica za koordinaciju projekata se obavezala da će za realizaciju ovog Projekta iz kredita obezbjediti 749.100 dolara. Zbog promjene kursa dolara i nekih drugih izmjena utrošeno je ukupno 802.465 dolara.

JZU “Dom zdravlja” u Banjoj Luci – ispunjene obaveze Član 4. Ugovora

- Prostorne i kadrovske pretpostavke za pristup i realizaciju Projekta su ostvarene
- Nabavljena oprema za 20 ambulanti porodične medicine (medicinska, kancelarijska i kompjuterska) je raspoređena na sljedeće lokalitete:

1.	Zgrada u ulici Vladike Platona	6 oprema
2.	Poliklinika	2 opreme
3.	Petrićevac	2 opreme
4.	Nova Varoš	2 opreme
5.	Lazarevo	2 opreme
6.	Lauš	2 opreme
7.	Starčevica	1 oprema
8.	Lazarevo IV	1 oprema
9.	Obilićevo	1 oprema
10.	Verići	1 oprema
- Specijalisti porodične medicine i specijalisti opšte medicine – doedukovani u doktore porodične medicine

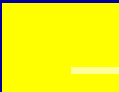

Ispunjene obaveze iz Implementacionog plana

Tačka 1. Početno stanje u Ustanovi je utvrđeno neposredno nakon potpisivanja Ugovora

Tačka 2. Formiranje implementacionog lokalnog tima je sprovedeno u julu 2002. godine

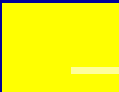
Tačka 3. Medijska kampanja je u toku (štampani materijali, elektronski i pisani mediji)

...

Tačka 4. Završeno je formiranje 36 timova porodične medicine

Tačka 5. Edukacija iz porodične medicine je uspješno sprovedena za 10 timova (10 specijalista opšte medicine i 20 medicinskih sestara) u akademskoj 2002/03. Isti broj timova je uključen u dodatnu edukaciju (Program of Additional Training in Family Medicine) i u ovoj akademskoj godini 2003/04. Dodatnu edukaciju sprovodi u Nastavnom centru Doma zdravlja Katedra za porodičnu medicinu Medicinskog fakulteta u B. Luci, a uz tehničku asistenciju Queen's Univerziteta iz Kanade

...

Tačka 6. Registracija porodica i izbor porodičnog ljekara se sprovode od 01.12.2003. godine i planirano je da u toku decembra (eventualno januara) budu završeni

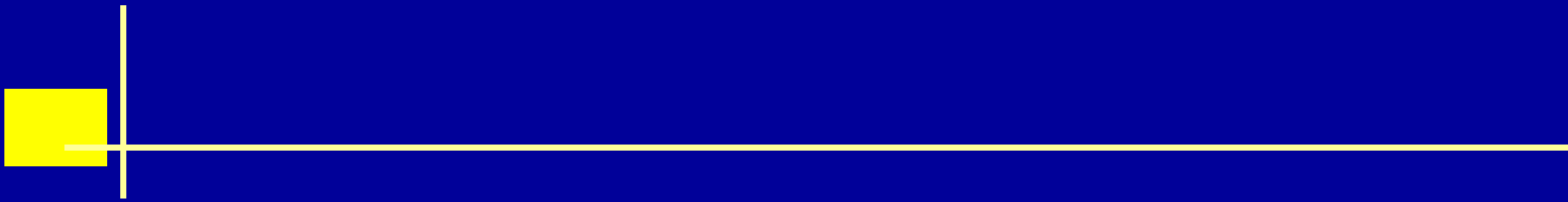
Tačka 7. Uvođenje zakazivanja pregleda se već djelimično sprovodi, a u punom obimu će zaživjeti nakon registracije porodica

Tačka 8. Ugovaranje usluga (po per capitam sistemu) sprovodiće se nakon registracije porodica za timove porodične medicine

Tačka 9. Informacioni sistem za timove porodične medicine

Tačka 10. Reorganizacija Doma zdravlja

Tačka 11. Kratki kursevi iz menadžmenta promjena su održani i na njima je edukovano 17 doktora iz Ustanove

Prijedlog Plana mreže ambulant i stručno medicinskih timova porodične medicine u gradu Banja Luka

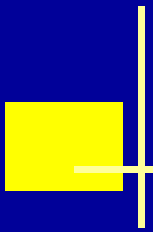

Mjesna zajednica Centar

- broj stanovnika 16.100
- broj neophodnih timova 8
- broj postojećih ambulanti 2
- broj timova koji pružaju zdravstvene usluge: četiri tima
- broj timova koji mogu vezati stanovništvo u 2003.godini: 4
- građevinsko stanje: zadovoljavajuće (zgrada Poliklinike)

Mjesna zajednica Bronzani Majdan + Stratinska Donja

- broj stanovnika 3.172
- broj neophodnih timova 1
- broj postojećih ambulanti 1
- broj timova koji pružaju zdravstvene usluge: jedan tim
- broj timova koji mogu vezati stanovništvo u 2003.godini: 0 (tim nije prošao edukaciju iz porodične medicine)
- građevinsko stanje: zadovoljavajuće

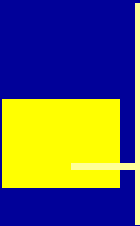
Skupština grada Banja Luka na
sjednici održanoj 22.12.2003.
godine prihvatila je dokument pod
nazivom

"Strategija razvoja JZU Dom
zdravlja do 2010. godine"

UNIVERZITET U BANJA LUCI
MEDICINSKI FAKULTET
KATEDRA PORODIČNE MEDICINE

Osnovana akademske 1998/99 godine, a na osnovu Odluke NNV MF (25. 02. 1998. godine) o izmjenama nastavnog plana za smjer OPŠTA MEDICINA:

Nastavni plan MF – opšta medicina se mijenja tako što se uvodi novi **predmet PORODIČNA MEDICINA**, a vezano za sprovođenje reforme zdravstvenog sistema RS (Strateški plan za reformu i rekonstrukciju zdravstvenog sistema u RS 1997 – 2000 Poglavlje 10 / Medicinska edukacija).

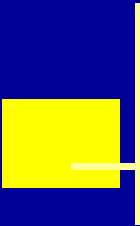

...

Predmet Porodična medicina postepeno se uvodi kroz svih šest godina studija, sa povećanjem broja časova predavanja i vježbi u narednim godinama.

Ukupan broj časova predmeta Porodična medicina iznosi:

VJEŽBE	255 časova za šest godina studija
PREDAVANJA	150 časova za šest godina studija

...

IMPLEMENTIRANI BROJ ČASOVA U OVOM TRENUTKU IZNOSI:
VJEŽBE 120 časova na VI godini studija
PREDAVANJA 30 časova na VI godini studija

Dodiplomsku nastavu vode:

Prof Geoffrey Hodgetes Queen's University

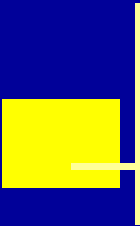
Doc dr Gordana Tešanović

Dr Rajna Tepić spec. porodične medicine

Dr Kosana Stanetić spec. porodične medicine

Dr Verica Petrović spec. porodične medicine

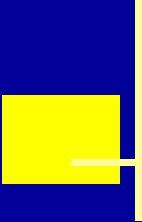
Dr Zora Kremenović spec. porodične medicine

...

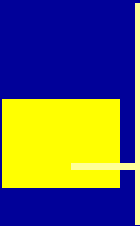
Tehničku asistenciju za izvođenje dodiplomske nastave pruža Queen's University iz Kingstona – Kanada.

Vježbe iz porodične medicine za studente 6. godine MF se održavaju u tri edukativna centra locirana u JZU Dom zdravlja, u Banjoj Luci

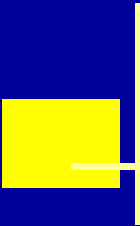
Specijalizacija iz porodične medicine

- Ministar zdravlja i socijalne zaštite RS donosi **PRAVILNIK o specijalizaciji iz porodične medicine (06. 09. 1999. godine)**
- Usvojen Edukacioni plan i program za specijalizaciju iz porodične medicine
- Prva generacija specijalizanata upisana u akademskoj 1999/2000
- Do sada je upisano 5 generacija (122) specijalizanta iz porodične medicine
- U RS trenutno ima **49 specijalista porodične medicine**

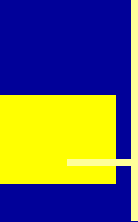
...

- Specijalizacija se sprovodi u Edukativnom centru za specijalizante Doma zdravlja u Banjoj Luci i Doma zdravlja u Doboju (odjeljenje Katedre porodične medicine).
- Tehničku asistenciju u domenu specijalizacije pruža, takođe Queen's University iz Kanade (predavanja, engleski jezik, internet, literatura).

Dodatna edukacija iz porodične medicine

- **Ministar zdravlja i socijalne zaštite RS donosi PRAVILNIK o dodatnoj edukaciji iz porodične medicine (16. 05. 2003. godine)**
- **Usvojen Edukacioni plan i program za dodatnu edukaciju iz porodične medicine. Prva generacija upisana u akademskoj 2002/2003.**
- **Do sada su upisane 2 generacije doktora i medicinskih sestara**

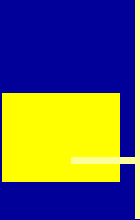
...

- **Nastava se sprovodi u Edukativnim centrima za dodatnu edukaciju Doma zdravlja u Banjoj Luci i Doma zdravlja u Doboju (odjeljenje Katedre porodične medicine).**

Tehničku asistenciju u domenu dodatne edukacije u Banjoj Luci pruža u Queen's University iz Kanade, a u Doboju Ženevska univerzitetska bolnica.

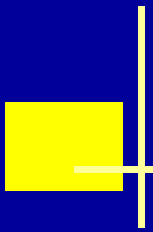
Problemi u sprovođenju reforme zdravstvenog sistema i mogućnosti njihovog rješavanja

- Reforma sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite još uvijek nije započela,
- Reforma PPZ se sprovodi sporije nego što je planirano,
- Izmjena zakonskih propisa, kao i adekvatne pripreme za primjenu novih zakona često su kasnile,
- Odluka o minimalnom paketu osnovne zdravstvene zaštite i Odluka o ličnom učešću osiguranih lica u troškovima korišćenja zdravstvene zaštite (2001.), nisu našle primjenu u praksi,
- I dalje preovladava mišljenje da je nedostatak novca jedini uzrok nepovoljne situacije

NS RS 2002.: Program zdravstvene politike i strategije za zdravlje u RS do 2010.

- ✓ Strategija za smanjenje razlika u zdravstvenom stanju i dostupnosti zdravstvene službe
- ✓ Strategija reorijentacije zdravstvene zaštite i reorganizacije zdravstvene službe
- ✓ Strategija prevencije i kontrole nezaraznih oboljenja
- ✓ Strategija za povećanje efikasnosti i kvalitet rada zdravstvenih usluga
- Strategija za praćenje i redukciju rizičnih faktora životne i radne sredine i jačanje infrastrukture i funkcije ustanova za zdravstvenu zaštitu

**Slijede izmjene i dopune
Zakona o zdravstvenoj
zaštiti i Zakona o
zdravstvenom osiguranju
(iz 1999. godine), ili
donošenje novih zakona**